

3 ліпеня – каментарый да другога чытання
(Гал 6, 14–18)

Каб заквітнеў крыж

“Няхай мне не давядзецца хваліцца нічым, акрамя крыжа Госпада нашага Ісуса Хрыста, праз якога свет укрыжаваны для мяне, а я – для свету (Гал 6, 14)”, – кажа апостал Павел. Неяк дзіўна гучаць гэтыя словы. Як гэта – хваліцца крыжам? Крыж – гэта ж пакуты, іх можна спрабаваць пазбегнуць, маліцца, каб Бог іх забраў. Ці з пакораю трымаць, бо Хрыстос цяпеў і нам загадаў. Але хваліцца?

□□□ У візантыйскай традыцыі значнае месца займае пахвала крыжу. Шмат спеваў, асабліва на свята Узвышэння пачэснага Крыжа, пачынаецца словамі “Радуйся, жыццядайны Крыжу” ці “Слаўны чуд!”. Чаму так праслаўляецца крыж? Таму што гэта не толькі прылада смерці, пакут ці пакарання. Гэта прылада Збаўлення: не толькі для чалавека, але і для ўсяго сусвету. Вось, напрыклад, спеў падчас ютрані: “Хай цешацца ўсе дрэвы дубовыя, бо іхная прырода асвятлілася праз Таго, хто іх спярша насадзіў, – Хрыста, які сам распасцеў рукі на дрэве. У дзень узвышэння мы ўзвялічваем Яго і пакланяемся Ягонаму крыжу”. Ёсць у іканаграфіі сюжэт, які называецца “квітнеючы крыж”. Прылада, на якой панёс смерць Госпад, малюецца не проста як скрыжаванне дзвюх бэлек, а як сапраўднае дрэва, пакрытае галінкамі ды кветкамі. Гэта вобраз новага райскага дрэва. Яно не нясе праклёну, як тое, з якога пакаштавалі Адам і Ева. Новае дрэва нясе збаўленне.

□□□ Думаю, нам будзе прасцей зразумець апостала Паўла, калі наш асабісты крыж з прылады мукі ператворыцца ў квітнеючае дрэва.

□□□ Калі мы ўсвядомім, што тыя цяргненні, якія сустракаем у жыцці, – гэта не абавязкова пакаранне, а шанс нешта зразумець і чамусьці навучыцца. Зразумець, у чым мы памыляліся, навучыцца быць вернымі Госпаду. Аддаць свае праблемы Ісусу Хрысту.

Адчуць, што наш маленькі крыжык стаў часткай вялікага Крыжа Хрыстовага, які нясе збаўленне і нам асабіста, і ўсяму свету. І ўсклікнуць: “Радуйся, жыццядайны Крыжу, набожнасці неадольная сіла, брама райская, верных умацаванне, Царквы абарона! Табою тленнасць была знішчаная і адмененая, і патаптаная смерці ўлада, і мы ўзняліся ад зямлі да неба!” (Вершапесня на свята Узвышэння пачэснага Крыжа).